

Indult BETSBOL Szombaton 14. Júl. 1787.

A F. Római Császári és A. Királyi Birodalomból.

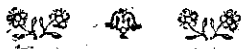
A mi F. Monárkhánk kívánt egésszben lévén, a maga népének boldogságát éjjel nappal működtetja. — A múlt hétnek végén kolumb-kulomb-féle Kurirok érkezének-meg Belgiumból, kik magokkal öly hírt hoztanak, hogy az egész vezzedelmes belső Zenebona a Brabantziai *Jánátius* Papoknak ösztönözésekből származott, és a még vezzedelmebben zenebonáskodó szomszéd Hollándulokat, ezek ösztönözték légyen arra, hogy a F. Császárat eránt a magok adóllagokat nyakokösi vakmerőképpen ki rázni kívánák. Hogy azért ezen vezzedelmes belső nyavallyában finfogó Tartományok mennél nán rebb jó rendbe vétessenek, és a kívánt isendellég vilzont talpra álljon; 20 gyalog és Lovas Regimentek p...

tsolatot vettének, hogy útnak induljanak, és leg-alább is 15-dik Augusztusra az Auszriai határ-szélen öfvegyülvén edgyütt légyenek. Ugyan akkor, ezen feregnek Német Országon lejendő által menetelek eránt külömb-külob-m-féle Státusokhoz engedelem kéro levelek küldettek. Az ezen szükséges békellég prédikálására menendő Fő-Vezérek ezek: *Eszterházi Sámuel, Tercy, Neugebauer, Gemmingen, Brechánville, Leventher, Stáder, Eder, Alvintzi, Vinthaim, Thirhaim, Schindler, Nádasdy.* A' Regementek ezek mennek gyalogok: *Stain, Lánglois, Ferdinánd Toskána, Pellegrini, Gyulai Sámuel, Hertzeg Ferdinánd, Miklos és Antal Eszterházi, Thurn, Rájfszki, Naugebauer, Bender, Brekhánville, Oliv, Wallis és Mathésen.* A' Lovasok közöttük ezek mennek: *Waldek, Tsászár, Richecourt, Hadik és Koburg;* ezeken kívül 4 Kompánia Ártillerista, és edgy Kompánia pattantyús, 10 ezer Horvát, Generál Eder vezérsége alatt. Ezen 60 ezer főnél többől álló Tábornak ki légyen a' leg-főbb Vezére, még eddig nem tudatik. — A' Bétsben fekvő *Ferdinánd Toskána* Regementjebéli Tisztek a' napokban minyájan a' magok Urokhoz a' F. Monárkhához menvén bútsúzni, ki-hívta ő Felsége a' maga ístállójába őket, és az al-sobb rangú Tiszt-Uraknak, kiknek terhefebben esnék illy hirtelen paripát szerezni, edgy edgy Anglus paripát ajándékoza, mellyeket ezeknek mind maga méltóztaték ki-mutogatni. Hogy ne lenne ezen nép az utolsó tsepp vérig hívséges a' maga kegyelmes Urához! — A' Magyar Orzági T. T. Superintendensek a' F. Konfiliiumtól patantsolatot kaptanak, mellyszereánt a' F. Konfiliiumot tudósittaniak kellek: 1) Ha vagyon-é valahól Magyar Országban Konfistóriumok? 2) A' hól nintsen, nem kívánnának-é edgyet fel-állit-

tani, és ha igen, hól? mimódon, és mitsoda fizetésre? — 14 napra választ várnak ezekre. — Megjegyzésre méltó, hogy ezen Levél a' Konfiliuntól egyenesen küldetett a' Superintendenfekhez, és nem a' Vármegyék által, mint eddig szokásban vala. — Nem tseppenhet-é ki kinek kinek a' köny' özöne szeméből, midőn azok az idegen Nemzetek, kik minket Magyarokat hajdan tsak nem Barbarufoknak lenni tartottak; most a' magok Leveleikben a' Belgáknál hívségefebb, világosodattabb, és pollérozattabb nemzetnek írnak; melly edgy nemzetnek leg-dítsőségefebb neve az egész világon! — Máramorosból Szigetéről írják; „A mi Hazánk édes Attyának II-dik JOSEFNEK édes atyai kegyelme a' melly gabonát ide a' szegénységnek tápláltatására hordatott vala; abból a' mi Vice - Ispányunk T. N. *Csébi Pogány Lajos* Úr olly böltsen gazdálkodott, hogy nem tsak mindeneknek tápláltatásokról viselt gondot, hanem a' mellett az egész Vármegyében olly böltséfféggel kormányozta a' következendőket-is, hogy minden reménység felett igen kevéssel vagyon a' népnek kevessebb vetése, mint más bőv időben, ha a' szüntelen való eszözés és más mostohaságok a' termésnek gátot nem vetnének, Hogy a' szükségben lévő nép se restségre ne szokjék, mind pedig munkája után valamit érdemelhesen; azt a' bölts módot-is ezen Vice-Ispány Úr dolgozta-ki, mellyszerént az utak tsinálásából nagy feigíttsege vala a' népnek az egész télen, és annyira vitte a' szükségben való feigíttés által az utakat-is, hogy tsak már-is nem lehet nagy gyönyörűség nélkül utazni Máramarosban. — A' Sönbrunni Királyi nyári paloták a' legdrágább készületekkel készíttetnek-fel, és más készületek-is azt mutattyák, hogy vendégeket várhatunk

Bétsbe. — A' N. Váradí tudósítárok szerént, a' de-
Vaus Regementjének nagy részé a' tolvajok zabolá-
 zásában foglalatoskodik, és majd minden nap tolvaj-
 jokat fognak, kik közzül némellyek önként is fel-
 adják magokat; de azok, kik az erdőkben lappang-
 nak, gyakran ellent álnak még a' fegyveres népnek-
 is: az útzókat fényes nappal meg-fosztják, a' kö-
 zelebb-lévő falukra ütnek, és a' körül lévő hely-
 ségeket félelmefekké tészik; reméljük mindazáltal,
 hogy az ezek' Vezére ellen mondatott halálos bü-
 tetés nem lézzen foganatlan. — Azon nevezetes Sz.
 Mártoni Apátúrság, melly egész Magyar Országban
 leg-első vala, és a' melly még Sz. István Királytól
 fundáltatott, a' Státus ellen hibázó gonosztévők fog-
 házává változik. Ez edgy nagy épület, sokan kel-
 lenik hát az efféle gonosztévőknek lenni. — Nem
 csak felső Magyar Országban, Erdélynek és Galli-
 tziának bizonyos részeiben kényszergeti a' szükség a'
 népet éhségre s egyébre, hanem még Horvát Or-
 szágnak széleiben-is zöldséggel táplálja a' népet. Ha
 ezen éstendő-is terméketlen talál lenni, mi leszsz
 belőlünk. — Azon Városbéli lakosok, kik a' Po-
 litzaj bé-vitelekor ezen rendeléstől nagyon félnek
 vala, azt beszélik, hogy az igazságnak és a' bel-
 ső tsendességnak éjjeli nappali óltalmára nagyobb
 eszközt nem lehetett volna fel-találni, és most veszik
 észre, hogy a' F. Monárkha mindenekben jóvakra
 igyekezik. — Mesterségek ellen vagy az a' Mé-
 szárosoknak, hogy az emberek bő-töljenek, még-is
 a' múlt hónapban a' Kassai mézszárosok 24 órákig
 bő-tölteték a' várost — edgy falat húst sem vágta-
 nak — és még tovább tartott volna ezen böjt, ha
 a' nyakas síros Urak nem kényszerítették volna,
 hogy a' húsvágó töke mellé áljanak. — Bétsben

edgy a' fogházból nem régen szabadúlt Leányka este
ve későn sétálni mevéen szerezőjével, áttól az úton
3 kés szuráfokat kapott. A' Politzáj ezt a' vérről
észre vévén, a' Leányt bé-vízi a' bözönséges bete-
gek házába, hól sebeiből ki-gyógyíttatván, midőn
kénzrítettett volna, hogy gyilkosát jelentené-ki,
igy felelt: én őtet ki-nem adhatom; mert már én né-
ki meg-engedtem; s könyörgök, hogy az Isten-is bo-
tsálla-meg az ő bűneit. — A' Brüsfszelből jött utól-
só Stafétával azt a' hírt vettük, hogy az Antverpiai
Zenebonával még többre ment volna a' nép, ha az
oda való Státus' feje Hertzeg *Ahrenberg* leg-ottan 3
főbb zenebona-Vezéreket meg-fogatván, halállal nem
büntettette volna-meg. A' Brüsfszeli F. Ts. és Ki-
ráyi Minister *G. Belgiojósó* Ur-is tsak azért ment
Spaaba, hogy a' maga életét veszedelemben ne tartsa.
— Igaz-é, vagy nem, a' mit edgy Bérsi Levélből
olvafunk, azt az idő választya-el, hogy t. i. az A.
Belgiumbéliék az adófizetésre nézve fenkitől nem füg-
gővé akarják magokat tenni. E' tsak olyan, mintha
én azt kívánnám, hogy az én Uram töllem függön. —
A' mi Koronánk örökösle *Ferentz Fő-Hertzeg*, Fő-
Hadivezér *G. Pellegrini* Ur-tól követtetvén, ezen hó-
napnak 3-dikán Tsch Országba és Morvába meg-ér-
keztenek, viszfza jövet a' Minkendorfi Lagernél Ts.
és K. Oberstferré tétetik. — Bétsben edgy Kengyel-
futó olly fogadás alatt igére a' napokban házaállagot
edgy Leány szerezőjének, ha a' Kengyelfutói kön-
tösben a' Práterben meg-jelennék; a' Leány fogadásá-
nak álla, és a' tett tzelra mene; azért a' Kengyel-
futó-is feleségül vévén magának, az Urától 50 aran-
nyat kapa ajándékba.

Elegyes Tudósítások.

Mádrítban, az úgy nevezett *Buen-Retiró* Királyi épületekben szorgalmatoson építtének, és az a' hite, hogy a' minden órán ide érkezendő Török követ fog az ő népes követőivel edgyütt itten lakni. — Spanyól Országban a' nép szüntelen való kevelledésének akarván a' Király okát ki-tanúlni; edgy közönséges nép számláltatást parantsolt a' maga Birodalmában; és azt akarja ki-tapogatni, hogy vallyon, nem az Amérikába való költözés, a' szerzetesek' roppantott fokasága és a' házaslággal való vilzfza élélé az oka? azonban; már most minden uralkodó szereti tudni, melly népességben bizhatik, és mennyi Birodalmában az eleven erő. — Budán edgy Gavallérnak Kotsiffa a' Duna mellől kívánván valamit el-vinni, meg-ijednek lovai, és kotsistól a' Dunába ugordván lovastól kotsifostól ezen hónapnak 3-dikén oda veszték. — Holláudiában ezen jelenvaló zenebonában már a' Hóhérok segítségére került a' dolog; mert a' mint a' közönséges levelekből olvassuk; alig múltik-el csak edgy nap-is, mellyben Amsterdámban vagy ne akasztanának rebellist, vagy Hóhér által meg-veretvén, ki-ne tsapnának, kiket a' Tartománybélielök örömmel és tisztelettel fogadnak-bé. — Ama Vitézi indúlattal bíró *Urániai* Hertzeg Kis-afszony olly bátorságot vett vala magának, hogy edgynehány Dánia követőivel, és edgy Kamarás Úrral *Niemégából* a' múlt hónapnak 30-dikán Hágába akar vala menni; de a' préda után leselkedők *Schoonhovenben* úttyát álván, minden szolgaitól meg-foszták, és maga kivont fegyverrel őriztetik. Az erről való bővebb tudósítást szüntelen várjuk. — Midőn a' Hollándiai Zenebonáról van a' szó, mindenkor sok Fejedelmek udvarával van ölyve köttetve a' felelet; a' R. Tsáfszár, Frantzia, Ang-

lus, Prufzszus — mindenikre tartozik a' dolog, és rövid nap Prufzszia felől bizonyost fogunk hallani.

ÚJJABB TUDÓSÍTÁSOK. Német Országban a' már mindenek előtt tudva lévő papi patálián kívül, minden tsendeffégben vagyon. A' Fánatismus és az eredet szerént való bolondság emelgeti még imitt amott a' maga meg-öszült Szamár-fejét. — Sártori József Úr azon jutalom alatt fel-tétegett Német Orzági kérdésre, melly ezt tartya vala: *Hogy lehetne a' Papi igazgatásnak bődögságán segíteni, és annak hathatófabb eszközeit fel-találni?* meg-felelt, és a' jutalmat is ditséretelen el-nyerte. Ezen ki-nyamtatott munkátskában igen szép meg-jegyzések taláztatnak. Sártori a' Papi állapot le-szállásának az eddig szokásban volt Római adót is nagy okának tette, és fel-számlálta 280 esztendőktől fogva a' Német Orzági Fundátziókból és Megyékből minden esztendőben mennyit húzott-bé, és így vet számot a' maga munkájában: 30 Adó fizetők valának, ú. m. Maintz, Trier, Köln, Saltzburg, Bisántz, Bamberg, Vürtzburg, Vorms, Eichstätt, Speyer, Vájszenburg, Straszburg, Kostantz, Augsburg, Hildesháim, Paderborn, Frájszingen, Régenzburg, Passau, Trident, Brixen, Báfel, Lüttikh, Osnabrükh, Münster, Chúr, Föld, Kempten, Ellvángen, Berkhtesgáden, Sztabló. Ezek 30-an 280 esztendőktől fogva minden esztendőb. fizettek a' Róm. Udvarnak a' Konfirmátzióért 3,056,500 for. A' Palástért és az első Sengéért — 3,480,900 — A' Dispensátzióért — — — 14,000,000 — mind öszve 20 milliom 537 ezer 400 R. forintokat. Azon pénz, mellyet a' Német Orzági Megyék Konfirmátzióért 's t. tsak ezen kevés ú. m. 280 esztendők alatt Rómába fizettek, leg-keveslebbre vetvén-is 87 milliom 773 ezer 400 u. f. mégyen; az pedig, mel-

lyet különös személyek, kolduló szerzetesek, és más Német Országi tsatornák tsorgattanak - bé Rómába, számba vehetetlen summa; de nem keveslebb az elsónél. Tsak ebből-is ki tetszik, ezftendő alatt melly véghetetlen kints takaradott az idegen Tartományokból és egész Európából Rómába. — Tökéletes igazság, azt írják Párisból; hogy a Frantzia Udvar a Hollándusoknak még edgyfzer tökéletes segedelmét igézte, (nem-is lesziz többé szükségek reá) sőt már némelly idegen Tartománybéli levelekből olvassuk; hogy 20 ezer gyalog és 10 ezer lovas népből álló Frantzia fereg közelit a' Hollándiái határizélekhöz. A Hollándia nép takarodik Angliába és Fran-zia Országba, kiknek valamitskéjek vagyon; magok magoktól meg-szöknek. A Londoni Levelek szerént a' H. Helytartó Hertzegnek tellyes segíttséggel kíván vala lenni az Anglus Király; de Fő-Minister Pitt által szándékáról le-verettetetnek mondatik; noha némelly levelek erősítik, hogy az *Orániai* Hertzeg maga-is Londonba ment légyen, — A' békeflég fegyveres hitdetőit othon váró Hollándusok házok padlását kövekkel meg-rakták; hogy az ellenséget mind agyon verjék — nem el-mofojodhatik-é ezen a' hadakozásnak Istene-is *Márs*? — F. *Kristina* Hertzeg a' szfzony a' Bétsi útban lenni mondatik. — Antverpiából azt írják, hogy itten minden nap 1600 fegyveresek állnak kézzen; kik közzül mindeniknek edgy flintája, 2 pifollya, edgy Kardja, és 24 kemény tötelle vagyon, mellyet a' Magisztrátustól kaptanak, és a' Felséges Tsáfzár' kegyelmes felelete után várakoznak. —